

SYLABUS

dotyczy cyklu kształcenia 2022-2024

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Edukacja w praktyce zawodowej położnej (Edukacja w laktacji)
Kod przedmiotu*	Poł/II/B-PL
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Nauk o Zdrowiu Kolegium Nauk Medycznych UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Opieki Położniczo-Ginekologicznej
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok: I semestr
Rodzaj przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr n. o zdr. Joanna Błajda
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. o zdr. Joanna Błajda PZ: prowadzona zgodnie z § 24 pkt 2 Regulaminu studiów na UR uchwalonego Uchwałą nr 1450/05/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 maja 2019r. , Zarządzeniem nr 75/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 13 maja 2021 r. w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych z późn. zm.. oraz wewnętrznymi przepisami Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	PZ	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
I	10	20	-	-	-	20	-	-	W,Ćw-3 PZ-1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

WYKŁADY: zaliczenie z oceną.

ĆWICZENIA: zaliczenie z oceną.

PRAKTYKI ZAWODOWE: zaliczenie z oceną.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę z zakresu programu kształcenia na studiach I stopnia, na kierunku Położnictwo z przedmiotu: anatomia i fizjologia, podstawy opieki położniczej, położnictwo i opieka położnicza

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> – Anatomii i fizjologii gruczołu piersiowego, – Składu pokarmu kobiecego i wynikających z niego korzyści dla matki i dziecka, – Standardu postępowania w laktacji, – Zaburzeń przepływu pokarmu (w tym: obrzęk, zastój, bolesność, zapalenie piersi, zablokowany przewód wyprowadzający) – Uszkodzeń brodawek sutkowych – Wskaźników skutecznego karmienia piersią – Rzeczywistego i pozornego niedoboru pokarmu – Standardu porady laktacyjnej
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: <ul style="list-style-type: none"> – Zebrania, oceny i dokumentowania wywiadu laktacyjnego ze strony matki i dziecka – Prawidłowego przystawiania dziecka do piersi, oceny skutecznego ssania – Oceny i interpretacji wskaźników skutecznego karmienia – Rozpoznawania i postępowania w zaburzeniach przepływu pokarmu oraz w bolesności i uszkodzeniach brodawek sutkowych – Zastosowania alternatywnych sposobów dokarmiania dziecka, karmionego piersią – Komunikowania się w poradnictwie laktacyjnym
C3	Kształtowanie postawy studenta do: <ul style="list-style-type: none"> - Poglębiania wiedzy z zakresu poradnictwa laktacyjnego

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zna i rozumie wytyczne i programy organizacji promujących karmienie piersią w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach oraz przepisy prawa w tym zakresie	B.W35
EK_02	zna i rozumie czynniki sprzyjające laktacji i zaburzające laktację;	B.W36
EK_03	zna i rozumie zasady postępowania w przypadku sytuacji trudnych w laktacji, relaktacji i laktacji indukowanej;	B.W37
EK_04	zna i rozumie wpływ leków, używek i chorób zakaźnych na laktację oraz możliwość karmienia piersią;	B.W38
EK_05	potrafi prowadzić działania edukacyjne w zakresie laktacji,	B.U35

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	obejmując specjalistyczną opieką kobietę i jej dziecko, niezależnie od stanu klinicznego i stopnia dojrzałości, w okresie przygotowania do karmienia piersią i w czasie jego trwania oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej;	
EK_o6	jest gotowy do krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych.	K1
EK_o7	jest gotowy do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów.	K2
EK_o8	jest gotowy do okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową.	K3
EK_o9	jest gotowy do okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników.	K4
EK_o10	jest gotowy do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych.	K5
EK_o11	jest gotowy do ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych.	K6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne - wykłady (10 godz)	
Skład pokarmu kobiecego. Korzyści wynikające z karmienia piersią dla dziecka i matki .	2
Anatomia gruczołu piersiowego i fizjologia laktacji.	1
Postępowanie w przypadku sytuacji trudnych w laktacji, relaktacji i laktacji indukowanej.	2
Przeciwwskazania do karmienia piersią	1
Odżywianie kobiet karmiących piersią. Stosowanie używek a laktacja.	2
Farmakokinetyka leków w laktacji.	2
Łącznie	10 godz.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne – ćwiczenia (20 godz)	
Mechanizm ssania piersi i sposób przystawiania dziecka do piersi. Pozycje przystawiania dziecka do piersi	3
Ocena aktu karmienia. Wskaźniki skutecznego karmienia piersią-interpretacja . Standard porady laktacyjnej	3
Bolesność i uszkodzenie brodawek sutkowych-rozpoznanie i postępowanie. Badanie gruczołu piersiowego w okresie laktacji.	2
Odciąganie , przechowywanie i transport pokarmu kobiecego. Bank mleka kobiecego.	1
Alternatywne sposoby dokarmiania dzieci karmionych piersią .Rzeczywisty i pozorny	2

niedobór pokarmu rozpoznanie , postępowanie	
Problemy laktacyjne: nawał, obrzęk/zastój, zapalenie piersi, ropień piersi, zablokowany przewód wyprowadzający-rozpoznanie, różnicowanie, postępowanie.	5
Karmienie piersią bliźniąt i wieloraczków	2
Wczesniactwo a karmienie piersią	2
Łącznie	20 godz.

Treści merytoryczne – praktyki zawodowe (20 godz.)	
Interpretacja wskaźników skutecznego karmienia piersią.	5
Badanie fizykalne gruczołu piersiowego w okresie laktacji. Rozwiązywanie trudności laktacyjnych.	5
Standard porady laktacyjnej w fizjologicznym przebiegu laktacji.	5
Standard porady laktacyjnej w patologicznym przebiegu laktacji.	5
Łącznie	20 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: analiza przypadku z dyskusją, , praca w grupach

Praktyka zawodowa: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku, „próbna praca”

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
B.W35	Kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W,Ćw
B.W36	Kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W,Ćw
B.W37	Kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W,Ćw
B.W38	Kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	W,Ćw
B_U35	obserwacja w trakcie zajęć	Ćw,ZP
B.K1.	obserwacja w trakcie zajęć	ZP
B.K2.	obserwacja w trakcie zajęć	ZP
B.K3.	obserwacja w trakcie zajęć	ZP
B.K4.	obserwacja w trakcie zajęć	ZP
B.K5.	obserwacja w trakcie zajęć	ZP

B.K6.	obserwacja w trakcie zajęć	ZP
-------	----------------------------	----

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

1. Pozytywne zaliczenie kolokwium z treści wykładowych oraz pełne uczestnictwo i aktywność w wykładach .
2. 100% frekwencja na wykładach

Ćwiczenia :

1. 100% frekwencja i aktywność w ćwiczeniach .
2. Studium przypadku: odegranie scenariusza dotyczącego udzielania położnicy porad odnośnie prawidłowego przystawiania dziecka do piersi, oceny skuteczności karmienia lub problemu w laktacji Kryterium oceny stanowi: wykonanie scenariusza, wykonanie czynności wg algorytmu postępowania (zgodnie ze standardem porady laktacyjnej)

Egzamin:

Test 30 pytań jednokrotnego wyboru

Ocena umiejętności odbywa się w oparciu o kryteria:

- zasady
- sprawność/ skuteczność
- samodzielność
- postawę.

Kryteria oceny	Punkty	Normy wykonania				
		Wiedza	Zasady	Sprawność	Samodzielność	Postawa
Sposób wykonywania czynności	0	nie posiada wiedzy	nie przestrzega zasad	czynności wykonuje chaotycznie	brak samodzielności lub mimo wielokrotnego ukierunkowania nie potrafi samodzielnie pracować	nie potrafi krytycznie oceniać i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową, nie utrzymuje kontaktu werbalnego z pacjentem/ grupą
	1	posiada wiedzę w zakresie minimalnym	nie przestrzega prawidłowej kolejności zasad,	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	stale wymaga ukierunkowania w działaniu	mimo częstego ukierunkowania nie potrafi oceniać i analizować swojego postępowania, nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem/ grupą
	2	posiada wiedzę na poziomie podstawowym	przestrzega zasady po ukierunkowaniu	czynności wykonuje poprawnie	sporadycznie wymaga przypomnienia i ukierunkowania w działaniach	ma pewne trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści

	3	posiada wiedzę na poziomie uniwersyteckim	przestrzega zasady właściwej techniki i kolejność wykonywania czynności	czynności wykonuje pewnie, zdecydowanie, logicznie	ćwiczenie wykonuje całkowicie samodzielnie, pewnie	potrafi krytycznie oceniać i analizować swoje postępowanie, współpracuje z grupą, identyfikuje się z rolą zawodową, poprawnie, samodzielnie i skutecznie dobierać treści
--	---	---	---	--	--	--

Praktyki zawodowe:

Praktyki zawodowe (PZ): zaliczenie z oceną na podstawie ocen cząstkowych.

Studenci oceniani są na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach, realizacji opieki nad pacjentem i współpracy z zespołem terapeutycznym oddziału. Dodatkowe kryterium oceny stanowią terminowość wykonywania zadań i przestrzeganie procedur. Zaliczenie PZ odnotowywane jest w Dzienniku Kształcenia Praktycznego Położnej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
I. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - ZAJĘCIA TEORETYCZNE		
1. Zajęcia kontaktowe z nauczycielem		
• udział w wykładach/ udział w e-wykładach	10/0	3
• udział w ćwiczeniach/udział w e-ćwiczeniach	20/0	
• udział w ćwiczeniach - Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
• Inne, jakie?	-	
II. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE		
1. Zajęcia praktyczne	-	
• godziny kontaktowe z nauczycielem	-	-
• godziny kontaktowe z nauczycielem – Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
2. Ćwiczenia kliniczne	-	
3. Inne, jakie?.....		
III. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - PRAKTYKI ZAWODOWE		
• Praktyka zawodowa	20	1
IV. GODZINY NIEKONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW*		
• Samokształcenie	-	-

V. GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, EGZAMINU, NAPISANIE REFERATU ITP.)		
Przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.	20	
Samokształcenie	10	
SUMA GODZIN	80	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	20
zasady i formy odbywania praktyk	<p>Praktyka zawodowa odbywa się po zrealizowanych i zaliczonych: wykładach, ćwiczeniach i jest odbywana na podstawie ramowego programu studiów i obowiązującego w danym roku akademickim planu praktyk.</p> <p>Student realizujący praktykę zawodową zobowiązany jest do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiadania aktualnych wyników badań sanitarno-epidemiologicznych. „Badania lekarskie są bezpłatne na podstawie skierowania wydanego przez Dziekana Kolegium Nauk Medycznych. Lista placówek w których student może wykonać darmowe badania znajduje się w Sekretariacie Instytutu Nauk o Zdrowiu/ Sekcji Praktyk Kolegium Nauk Medycznych”. - zawarcia ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) na okres trwania praktyki, we własnym zakresie i na własny koszt oraz do przedłożenia polisy w celu weryfikacji koordynatorowi praktyk przed rozpoczęciem praktyki. Brak zawarcia przez studenta umowy ubezpieczenia w ww. zakresie uniemożliwia odbycie praktyki programowej. - dostarczenia we własnym zakresie i przedłożenia opiekunowi z ramienia placówki, w której będzie realizował praktykę zawodową, innych dokumentów wymaganych przez zakład pracy (np. dodatkowe badania). <p>Kolegium Nauk Medycznych ubezpiecza studentów w zakresie odpowiedzialności cywilnej (OC).</p> <p>SZCZEGÓŁOWE ZASADY I FORMY ODBYWANIA KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I ZALICZENIA PRZEDMIOTU ZAWIERA DZIENNIK KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO DLA KIERUNKU POŁOŻNICTWO – STUDIA NIESTACJONARNE, II STOPNIA.</p>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Nehring-Gugulska M., Żukowska-Rubik M., Pietkiewicz A. (red.) Karmienie piersią w teorii i praktyce. Kraków. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna 2012, 2017.
2. Helwich E. (red.). Program wczesnej stymulacji laktacji dla ośrodków neonatologicznych i położniczych III poziomu referencyjnego Standardy Medyczne/Pediatrics/ 2014 t. 11 . 9-16
3. Nehring-Gugulska M, Żukowska-Rubik M, Stobnicka-Stolarska P, Paradowska B. Protokół umiejętności ssania piersi. Postępy neonatologii. 1(20) 2014:53-67.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 września 2010 w sprawie standardów postępowania oraz procedur medycznych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem (Dz. U. Nr 187, poz. 1259). Nowelizacja z dn. 20 września 2012 roku (Dz.U.12.1100 z dn. 4.10. 2012). Nowelizacja 2016 roku (Dz. U. Z 2016 r. Poz. 1132) . Aktualny akt prawny: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018r. W sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz.U. Z 2018 poz. 1756).

Literatura uzupełniająca:

1. Raport karmienie piersią w Polsce 2015. [Http://femaltiker.pl/wpcontent/uploads/2015/05](http://femaltiker.pl/wpcontent/uploads/2015/05) Dostęp 6 kwietnia 2018.
2. Polska krajem przyjaznym matce. [Http://www.kobiety.med.pl/cnol/images/cnol/Publikacje/](http://www.kobiety.med.pl/cnol/images/cnol/Publikacje/) Dostęp 6 kwietnia 2018.
3. Nehring-Gugulska M, Żukowska-Rubik M. Niedostateczny przyrost masy u dziecka karmionego wyłącznie piersią – diagnoza, postępowanie, stymulacja laktacji Postępy neonatologii. 2(20) 2014:43-55.
4. Czosnykowska-Łukacka M, Królak-Olejniak B, Orczyk-Pawłowicz M. Breast Milk Macronutrient Components in Prolonged Lactation. Nutrients 10(12):1893 December 2018 .
5. Piskorska-Jasiulewicz Magdalena Maria, Witkowska-Zimny Małgorzata (2017) Pozażywieniowe możliwości wykorzystania mleka kobiecego. Postępy HigMedDosw (Online).
6. mohrbrachern., Kendall-Tackett K. Karmienie piersią . Siedem naturalnych praw. Biblioteka troskliwych Rodziców. Warszawa 2018
7. Centrum Nauki o Laktacji
<http://cnol.kobiety.med.pl/pl/wiedza-o-laktacji/>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej